

βούθριζω Ἀμοργ. κ. ἀ.—Λεξ. Δημητρ. βούθριζω
κάλυμν.—Λεξ. Δημητρ. γυαθρίζω Κάρπ. γυαθρίζω
σύμ. γυαθρίζων Λυκ. (Λιβύσσος.)

Τὸ μεταγν. βούθριζω = σκάπτω βόθρον.

Α) Κυριολ. **1)** Πληρῶ βόθρον καὶ γενικώτερον
τόπον διὰ χώματος ἢ ἄλλης ὕλης, ἐπιχώνω Κάρπ.
σύμ. κ. ἀ.: Ἐγγόθρισεν τὸν δρόμον ἀπὸ φρόκαλα Σύμ.
β) Φράττω δι' ἐπισωρεύσεως χώματος ἢ ἄλλης ὕλης
Κάρπ. Σύμ. Καὶ ἀμτβ. φράττομαι Κάρπ. Σύμ.: Ἐγγόθρι-
σεν τ' αὐλάκια Κάρπ. Ἐγγόθρισε ἡ πόρτα ἀπὸ τοῖς κο-
λασσαν προβλῆτα δι' ἐπιχώσεως Λυκ. (Λιβύσσος.)

Β) Μεταφ. **1)** Ρίπτω τινὰ πρηνὴ Κάλυμν.—Λεξ.
Δημητρ. **β)** Μέσ. κατέρχομαι κατωφερῆ τόπον Κάλυμν.
2) Ἀτιμάζω Ἀμοργ.—Λεξ. Δημητρ.: Τὸ βούθρισαν
τὸ κορίτοι Λεξ. Δημητρ. || Ἀσμ.

'Εσε καὶ τὴ βασίλισσα ἥθελε τὰ βούθρισο
καὶ τὴν Κωνσταντιούπολι χοίρους τὰ τὴ γεμίσω
Ἀμοργ.

* **βόθρικας** ὁ, βόθριγκας Χίος—Λεξ. Βλαστ 373
Δημητρ.

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. *βούθρικι.

Λάκκος ἔνθ' ἀν.: Ἐπεσε 'ς τὸ βόθριγκα Λεξ. Δημητρ.
Πβ. βόθρος.

* **βούθρικι** τό, βούθρικι Χίος.

'Εκ τοῦ οὐσ. βόθρος ἢ βούθρι καὶ τῆς παραγωγικῆς
καταλ. -ίκι. Περὶ τῆς ἀναπτύξεως ἐρρίνου εἰς τὸν τύ-
πον βούθριγκι ίδ. ΦΚουκουλ. ἐν Ἀθηνᾷ 49 (1939) 79 κέξ.
Βούθρι 1 γ, δ ίδ. Πβ. βόθρος.

βόθρος ὁ, κοιν. βόθρους βόρ. ίδιωμ. βούθρος
Κάλυμν. βόρθος Νάξ. κ. ἀ. βόροθρος Ἀθῆν. βόθος
Μύκ. βότος Χίος.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. βόθρος 'Ο τύπ. βόροθρος ἐκ συμφύρ.
πρὸς τὸ βάραθρο. Τὸ βόθος κατ' ἐπίδρασιν τοῦ βό-
θοντας, δι' δ ίδ. βόθυντας.

1) Λάκκος, δρυγμα Κάρπ. Μύκ. Χίος κ. ἀ. **β)** Λάκ-
κος ἐν τῇ κοίτῃ ποταμοῦ ἢ ἐν τῷ πυθμένι θαλάσσης
Λεσβ. Χίος. 'Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Βόθρος
Κάρπ. Νίσυρ. Βόθροι Νάξ. Βόρθοι Νάξ. (Ἀνω Ποταμ.
Βόθρ. Φιλότ.) **2)** Ὁ ὑπόγειος λάκκος οἰκίας, εἰς ὃν
ἀποχετεύεται ὁ ἀπόπτος καὶ τὰ ἀκάθαρτα ὄντα κοιν.

Πβ. βόθρακας, βούθρι, *βόθρικας, *βούθρικι, βό-
θροντας. βόθυντας.

βόθρουλλας ὁ, Ρόδ. (Κάστελλ.)

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. *βούθροντας.

Χάσμα γῆς, λάκκος. Συνών. βόθρουλλας. Πβ.
βόθρος.

βόθυντας ὁ, Κέρκ. (Ἄργυρᾶδ.) βόθυντας Κέως Πάρ.
Πελοπν. (Οἰν.) βόθυντας Εὔβ. (Στρόπον.) *Ηπ. Θεσσ.
βούθυντας *Ηπ.—Λεξ. Βλαστ. 373 βόθυντας Στερελλ.
(Αἴτωλ. Ἀρτοτ.) βόθυντας Θεσσ. (Άλμυρ.) Θράκ. (Αἰν.)
Σάμ. βόθυντας Τσαχων. βούθαρα ἡ, Β. Εὔβ. βόθυντο
τό, Κῶς.

'Εκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. βόθυντας. Τὸ βόθυντας κατ' ἀνα-
λογικήν ἐπίδρασιν τοῦ βόθρος.

1) **Βόθρος** 1, δ ίδ., ἔνθ' ἀν. **β)** **Βόθρος** 1 β, δ
ίδ., Σάμ. Στερελλ. (Αἴτωλ. Ἀρτοτ.): Παροιμ. Τὸν φέμα
κάτ' ἀδεῖ' κι τὸν βόθανον βαρέλλι' (ἐπὶ τερατολόγου) Σάμ.

γ) Μικρὸς λάκκος ἐν φλιμνάζει ὄντως τῆς βροχῆς

Κέρκ. (Άργυρᾶδ.) **2)** Τὸ μεταξὺ δύο λόφων βαθὺ μέ-
ρος Θεσσ. (Άλμυρ.)

'Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Βόθυντας Εὔβ. Θήρ.
Κρήτ. Μῆλ. Μύκ. Βούθυντας Ἀμοργ. Βούθυντοι Ἀμοργ.
Κάλυμν. Χίος (Καρδάμ. Λιθ.) Βόθυντας ἡ, Κέρκ.

βούθροδας ὁ, πολλαχ. βούθροδας πολλαχ. βορ.
ίδιωμ. καὶ Πελοπν. (Λακων.) βόθροδας πολλαχ. βόθ-
ροδας πολλαχ. βορ. ίδιωμ. βούθροδας Πελοπν. (Καλάμ.)
Σκίαθ. βούθροδας Σκίαθ. βούθροδας Λεξ. Μ' Εγκυλ.
βοέβοδος Πελοπν. (Μεσσ.) βούθροδας Νάξ. (Άπυρανθ.)
βόθροδας Θράκ. (Μέτρ. Τσακίλ.) βόθροδας Πόντ. (Τραπ.)
βόθροντας *Ηπ. (Δρόβιαν. κ. ἀ.) Πελοπν. (Άρκαδ. Καλά-
βρυτ. Λάστ. Οἰν. Σουδεν. κ. ἀ.)—Λεξ. Ἐλευθερούδ. Δη-
μητρ. βόθροντας *Ηπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. (Χαλκιδ.) Στε-
ρελλ. (Παρνασσ.) βούθροδας Πελοπν. (Μάν.) Θηλ. βούθρο-
δητα πολλαχ. βούθροντας πολλαχ. βορ. ίδιωμ. βούθρο-
ντητα 'Αθῆν. Αίγιν. Θήρ. Πελοπν. Σίφν. κ. ἀ.—Λεξ. Δη-
μητρ. βούθροντητα 'Ηπ. Θεσσ. Σάμ. Στερελλ. (Παρ-
νασσ.) βούθροδητα Κρήτ.

'Εκ τοῦ Σλαβ. νοι - voda. 'Ο τύπ. βοέβοδος καὶ
μεσον. Πβ. ΚΠορφυρογ. 3, 168 (εκδ. Βόννης) «ἄρχοντα δὲ
εἰς αὐτοὺς εἴτε ίδιον εἴτε ἄλλότριον ποτε οὐκ ἐκτήσαντο,
ἄλλ' ὑπῆρχον ἐν αὐτοῖς βοέβοδοι τινες, ών πρῶτος βοέ-
βοδος ἦν ὃ προρρηθεὶς Λεβεδίας». 'Ο τύπ. βούθροδης κατ'
ἀνομ. ἐκ τοῦ ἀμαρτ. βούθροδης.

1) Διοικητής ἐπαρχίας ἢ πόλεως πολλαχ.: Ἀσμ.

Θέλω τὰ γίρω βόθροντας 'ς τὴν Ἀρτα καὶ 'ς τὸ Λοῦρο
*Ηπ.

Πέρτι πασγάδις τοὺν κρατοῦντας καὶ δέκα βούθρονταδίς
Μακεδ.

'Ανάθεμά την τὴν ἀρχή, | τὸν ἐπαρχο καὶ τὸ βούθρη
Μάν. **β)** Διοικητικός ἢ ἐφοριακός ὑπάλληλος (ἐπὶ τουρ-
κοκρατίας) πολλαχ. **2)** Πρόκριτος, ἄρχων πολλαχ.:
Παροιμι.

"Ας μὲ λένε βούθροντητα | κι ἂς ψωφῶ ἀπὸ τὴν πεῖτα
(ἐπὶ τοῦ χάριν ἐπιδεῖξεως κοινωνικῆς ἀδιαφορούντος διὰ
οὐσιώδεις ὄντες ἀνάγκας) 'Αθῆν. κ. ἀ. **β)** 'Ο ἔχων
ἡθος ἄρχοντικόν, εὐγενής *Ηπ. (Ζαγόρ.): Τί βόθροντα
πού 'χασι ἡ δεῖτα! (σύζυγον εὐγενή). **3)** Ἀρχηγὸς κα-
κοποιῶν Θράκ. (Μέτρ.)

βούθροδάγγελος ὁ, Πελοπν. (Οἰν.) βούθροδάγγελος
Θεσσ. Στερελλ.

'Εκ τῶν οὐσ. βόθροδητος καὶ ἀγγελος.

"Ανθρωπος ἔχων ὄντας μορφὴν καὶ ὄντας παρά-
στημα, ἀλλὰ ἡλίθιος.

βούθροδακας ὁ, Πελοπν. (Μάν.) βούθροδακας Κρήτ.
(Κίσ. Σέλιν. κ. ἀ.) βούθροδακας Νάξ. (Άπυρανθ.)

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. βόθροδητος διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-ακας.

1) Μέγας βοῦς ἔνθ' ἀν. Συνών. *βόθροδακας, *βού-
θροδακος, βόθροδαρος. **2)** Μετων. ἄνθρωπος εὐήθης,
βλάξ. Συνών. βούθροδητος, βούθροδακας, βόθρο-
δαρος, βούθροδητος, βόθροδητος. Πβ. βούθροδητος, βούθροδητος.

βούθροδάκι τό, κοιν. βούθροδάκι Κρήτ. κ. ἀ. βούθροδάκι
βόρ. ίδιωμ. βούθροδητος πολλαχ. βούθροδητος πολλαχ. βού-
θροδητος πολλαχ. βορ. ίδιωμ. βούθροδητος Μεγίστ. βούθροδητος
Σῦρ. βούθροδητος Κεφαλλ. βούθροδητος Ρόδ. βούθροδητος Κάρπ.
βούθροδητος Χίος βούθροδητος Καλαβρ. (Μπόβ.)

"Υποκορ. τοῦ οὐσ. βόθροδητος Τύπ. βούθροδητος καὶ μεσον.

Πβ. Διήγ. παιδιόφρ. στ. 591 (εκδ. GWagner σ. 161) «ώσαν ἐσὲν κακότυχον, μωρόλαλον βοδάκιν».

1) Μικρὸς βοῦς κοιν. Συνών. βοεδέλλι, βοεδόπουλο, βοεδούδι, βοεδούλλι. **2)** Βόιδακας 2, διδ., κοιν. **3)** Πληθ. βουιδάκια, παιδιὰ καθ' ἥν τὰ μέλη τῆς ήττημένης διμάδος δέχονται εἰς τὴν φάριν των τὰ μέλη τῆς νικητρίας Σάμ. **4)** Τὸ ἔντομον μηλολόνθη ἡ κοινὴ (melolontha vulgaris) *Ανδρ. Κύθν.

Ἡ λ. ὑπὸ τοὺς τύπ. Βοινάκι καὶ Βοινάτοι καὶ ώς τοπων. Κάρπ.

* βόιδακλας δ, βούιδακλας Μύκ. βούακλας Ρόδ. βούακλος Ρόδ. βούιδακλος Χίος.

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. βόιδι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλάκλας, παρ' ἥν καὶ -ακλος.

Μέγας βοῦς. Συνών. βόιδακας, *βοιδάρος, βόιδαρος.

βοιδαλᾶς δ, Πελοπν. (Olv.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόιδι. Ὁ μεταπλασμὸς διὰ τοῦ -αλᾶς κατὰ τὸ συνών. μπονυταλᾶς.

Βόιδακας 2, διδ.

βοιδαλειψέα ἡ, Εῦβ. (Αὔλωνάρ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βόιδι καὶ *ἀλειψέα < ἀλείφω.

Τὸ μέρος τῆς κόμης τὸ φερόμενον ἀπὸ τοῦ μετώπου πρὸς τὰ ἄνω (κατὰ μεταφ. ἀπὸ τῆς πόας, τὴν δοπίαν ὁ βόσκων βοῦς κατακλίνει ὑγραίνων διὰ τῆς γλώσσης του). Συνών. βοεδόγλειμα, βοεδογλειφεῖα, βοεδογλειψεῖα, βοεδολειξιά, βοεδολειχιά.

βοιδάλετρο τό, Πελοπν. κ. ἀ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βόιδι καὶ ἀλέτροι.

Ἄροτρον συρόμενον ὑπὸ βοῶν.

***βοιδαλὶα** ἡ, βουδαλὶα Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόιδι κατὰ τὸ σκορδαλιγά.

Βόειον κρέας.

βοιδάλογα τά, *Ηπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βόιδια καὶ ἀλογα.

Βόεις καὶ ἀλογα μαζί: Ἀσμ.

Ἡνδα κοπάδια ἀλόγιαστα, βοεδάλογα ἀγέλες.

βοιδάμαξα ἡ, σύνηθ. βοδάμαξα σύνηθ. βοεδάμαξο τό, πολλαχ. βουδάμαξον πολλαχ. βορ. Ιδιωμ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βόιδι καὶ ἀμάξι.

Αμαξα συρομένη ὑπὸ βοῶν. Συνών. ἀραμπᾶς 1.

***βοιδάνος** δ, βουδάνος Πόντ. (Τραπ.) βουδάνος Πόντ. (Τραπ.) βουδανὸς Πόντ. (Τραπ. κ. ἀ.) βουδανὸς Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόιδι καὶ τῶν καταλ. -άνος -άνος, αἵτινες ἀπεσπάσθησαν ἀπὸ τὸ κοτζαμάνος καὶ πεζιρχάνος ἐκ τῶν Τουρκ. *kocaman* = μεγαλόσωμος καὶ *beyirğan* = πραγματευτής. Ιδ. *ΑνθΠαταδόπ. ἐν Ἀρχ. Πόντ. 12 (1947) 60. Ὁ τονισμὸς τοῦ βουδανὸς κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς -ανός.

Μέγας βοῦς ἔνθ' ἄν.: Ἀσμ.

'Εκόδεψεν τὸν βουδανὸν καὶ κουβαλεῖ λιθάρᾳ (ἐκόδεψεν = ἔξευξε) Τραπ.

"Αγ ἀποστέκ' ὁ βουδανόν, κρούγ' ν ἀτον τᾶτουκέας (τᾶτουκέας = κτυπήματα βέργας) αὐτόθ. Συνών. βόιδακας, *βοιδακλας.

βοιδαράκι τό, ἀμάρτ. βοδαράκι Κῶς.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βοιδαρᾶς ἡ βοιδάρις.

Παῖς βουκόλος. Συνών. βοιδαρέλλι, βοιδοσκαρούδι.

βοιδαρᾶς δ, Πελοπν. (Καλάμ. Μεσσ.) βουιδαρᾶς Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόιδι καὶ τῆς καταλ. -αρᾶς.

1) Φύλαξ ἀγέλης βοῶν, βουκόλος ἔνθ' ἄν. Συνών. ίδ. ἐν λ. βοιδᾶς. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Βουδαρᾶς καὶ ώς παρωνύμ. Θήρ. **2)** Μετων. ἄνθρωπος δύσνους, εὐήθης Πελοπν. (Καλάμ.) Συνών. ίδ. ἐν λ. βόιδακας 2.

βοιδαρέλλι τό, ἀμάρτ. βοιδαρέλλι Δαρδαν. (Καλαφατ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βοιδαρᾶς ἡ βοιδάρις διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -έλλι.

Βοιδαράκι, διδ.

βοιδάρις δ, *Ηπ. βοιγδάρος Μακεδ. βοδάρις ἄγν. τόπ. βοιδάρος Μακεδ. β'δάρος Θάσ. βονάρις Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόιδι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρις. Βοιδαρᾶς 1, διδ.

βόιδαρος δ, Πελοπν. (Κορινθ. Λάστ.) βούιδαρος Κρήτ. βόδαρον Μακεδ. βούιδαρος Κρήτ. Σῦρ. Θηλ. βοιγδάρα Κρήτ Σάμ.

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. βόιδι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -αρος.

1) Μέγας βοῦς ἔνθ' ἄν. Συνών. ίδ. ἐν λ. *βόιδακλας. **2)** Μετων. ἄνθρωπος εὐήθης, βλάξ Κρήτ. Πελοπν. (Κορινθ.) Συνών. βόιδακας 2.

βοιδᾶς δ, Μακεδ. Πελοπν. (Κορινθ. Τριφυλ.) Τῆν. κ. ἀ. βοιδᾶς Εῦβ. βοιγδᾶς Σίφν. βοᾶς Ρόδ. βούιδας Μύκ. Θηλ. βοιγδοῦ Μύκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόιδι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλήξεως -ᾶς.

A) Κυριολ. **1)** Φύλαξ βοῶν, βουκόλος ἔνθ' ἄν. Συνών. βοιδαρᾶς, βοιδάρις, βοιδοβοσκός, βοιδολάτης, βοιδοσκάρης, βοιδοφυλάχτης. **2)** Κτήτωρ βοῶν Σίφν. **3)** Εμπορος βοῶν Μακεδ. **4)** Κρεοπώλης Πελοπν. (Τριφυλ.) **5)** Ταῦρος Ρόδ.

B) Μεταφ. **1)** Σκαιός τοὺς τρόπους, ἀγενής Σίφν.

2) Εὐήθης, ἡλίθιος Μύκ. Σίφν. Τῆν.: Τί βοιδᾶς ποῦ εἴναι αὐτός, νὰ μὴ καταλαβαίνῃ τόσον καιρὸν τί τοῦ γίνεται! Τῆν. Ἄ, μαρε βούγδα, ποῦ νοιώθ' εσύ! Μύκ.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Βοδᾶς παρωνύμι. Λέρ. Βοιδᾶς τοπων. Νάξ. (Απύρανθ.) Χίος.

βοιδάσκι τό, *Ηπ. βοιγδάσκι Κρήτ. βοδάσκι Ρόδ. (Απόλλων.) βοιδάσκι Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ. τῶν οὐσ. βόιδι καὶ ἀσκί.

1) Ἀσκὸς ἐκ δέρματος βοὸς *Ηπ. Κρήτ. Νάξ. (Απύρανθ.) **β)** Μέγας ἀσκὸς ἐξ ἄλλου δέρματος Νάξ. (Απύρανθ.) **2)** Βάτραχος μικρός, δστις τρωγόμενος ὑπὸ τῶν βοῶν προξενεῖ τὸν θάνατον Αἴτωλ. Ρόδ. (Απόλλων.)

βοιδάφτι τό, ἀμάρτ. βοιγδάφτι Στερελλ. (Αίτωλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βόιδι καὶ ἀφτι.

Τὸ ἀφτὶ τοῦ βοός.

βοιδάχναρο τό, Πελοπν. (Καλάβρυτ.) κ. ἀ. βοιδάγναρο Πελοπν. (Ανδροῦσ.)

